



Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Rheoli a gweinyddu meddyginiaeth i blant sy'n derbyn gofal Rheoliad 26 (Ebrill 2020)

Mae'r polisi meddyginiaeth yn fformat safonol o gyngor a chyfarwyddiadau ar gyfer teuluoedd maeth, i'w cefnogi a'u cadw at anghenion y plentyn/plant sy'n byw gyda nhw.

Bydd cyngor cyffredinol iechyd Cyhoeddus Cymru hefyd yn cael ei ystyried fel ychwanegiad angenrheidiol os oes pandemig iechyd yn genedlaethol sy'n gofyn am wybodaeth ychwanegol i deuluoedd maeth ei ddilyn.

HANES DOGFENNAU			
Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	Terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Hydref 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	Tachwedd 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Cyngor Cabinet Penaethiaid Gwasanaeth	Dyddiad: Rhagfyr 2023	Cadarnhawyd gan: Cyngor J Llewellyn	Dyddiad: Ionawr 24
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Tabl Cynnwys

Cynnwys	Tudalen
Pwrrpas	4
Cwmpas	4
Dyletswydd Gofalwyr Maeth	5
Dyletswydd yr Awdurdod Lleol	6
Pan fydd plentyn yn sâl mewn lleoliad	6
Cadw Cofnodion	7
Rheoli a gweinyddu meddyginiaeth Cyflenwi meddyginiaeth	7
Gweinyddu Meddygaeth	8
Meddyginiaeth heb bresgripsiwn	9
Storio a Gwaredu Meddyginiaeth mewn lleoliadau maeth	9
Cefnogi lles emosiynol	10
Dyletswydd gofalwyr maeth i sicrhau bod plentyn yn iach ac yn weithgar	10
Atodiad 1 Cofnod o feddyginiaeth ar gyfer y plentyn/person ifanc sy'n derbyn gofal	12
Atodiad 2 Ffurflen Cofnodi Damweiniau / Digwyddiad mewn Gofal Maeth	14

Pwrrpas:

Pwrrpas y polisi hwn yw datblygu canllawiau i ofalwyr maeth ar sut i hyrwyddo iechyd a datblygiad corfforol, meddyliol ac emosiynol plant sydd wedi'u lleoli gyda nhw.

Mae'r polisi hwn hefyd yn cynnig arweiniad mewn perthynas â rheoli a gweinyddu meddyginiaethau gan ofalwyr maeth.

Mae'r polisi hwn i'w ddefnyddio gan ofalwyr maeth, gweithwyr cymdeithasol plant a goruchwylio gweithwyr cymdeithasol yn y Tîm Maethu yn eu goruchwyliaeth a'u cefnogaeth i leoliadau maeth.

Cwmpas:

Mae Rheoliadau Gwasanaethau Maethu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2018 yn datgan bod *"rhaid i'r Awdurdod Lleol fel darparwr gwasanaeth maethu fod â pholisi a gweithdrefnau ar waith mewn perthynas â gweinyddu meddyginiaethau gan rieni maeth"* (Rheoliad 26)".

Mae'r Gwasanaeth Maethu yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn darparu cartref teuluol i blant nad ydynt bellach yn gallu byw yn eu teulu o dras. Disgwylir i'w gofalwyr ddiwallu eu hanghenion unigol a rhoi'r un cyfleoedd bywyd a disgwyliaid iddynt â phlant eraill mewn cymdeithas. Rydym yn gweithio'n agos gyda gofalwyr maeth i ddarparu gofal o ansawdd uchel mewn lleoliad teuluol.

Yng nghyd-destun polisi mynediad at wasanaethau iechyd a meddyginiaeth i blant sy'n derbyn gofal gan ofalwyr maeth Merthyr Tudful, rydym wedi ymrwymo i ddarparu gofal diogel i blant, lle mae eu hanghenion iechyd yn cael eu diwallu a'u hyrwyddo'n gadarnhaol. Mae'r gwasanaeth maethu yn derbyn dyletswydd gofal i sicrhau bod unrhyw risgiau i iechyd a lles plentyn mewn lleoliad yn cael eu hasesu a'u rheoli'n briodol. Lle bynnag y bo'n bosibl, gan ystyried oedran a dealltwriaeth y plentyn/person ifanc, ymgynghorir â'r plentyn ynghylch triniaeth feddygol arfaethedig a'u barn yn cael eu hystyried.

Mae gan y gwasanaeth maethu ddyletswydd hefyd i ofalwyr maeth. Mae'r polisi mynediad at wasanaethau iechyd a meddyginiaeth yn eu diogelu drwy roi fframwaith clir o gyfrifoldebau ac ar gyfer gweinyddu meddyginiaeth. Ni ddylid defnyddio meddyginiaeth ar gyfer rheolaeth gymdeithasol neu gosb.

Dyletswydd Gofalwyr Maeth

- Mae gan y gofalwr maeth ddyletswydd gofal i'r plentyn mewn lleoliad.
- Mae gan y gofalwr maeth ddyletswydd i weithredu fel rhiant rhesymol.
- Mae gan y gofalwr maeth ddyletswydd i weithio mewn partneriaeth â'r rhai sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn. Gall hyn fod yn weithiwr cymdeithasol i'r plentyn, y rhiant biolegol, perthynas â chyfrifoldeb rhiant neu gyfuniad.
- Rhaid i'r gofalwr maeth gofrestru plant gyda meddyg teulu erbyn yr adolygiad CLA cyntaf.
- Rhaid i'r gofalwr maeth sicrhau bod plant sydd wedi'u lleoli yn cael eu cofrestru gyda deintydd.
- Rhaid i'r gofalwr maeth roi mynediad i bob plentyn at gyngor, triniaeth a gwasanaethau meddygol, deintyddol, seicolegol a seiciatryddol y gallai fod eu hangen ar y plentyn.
- Dyletswydd y gofalwr maeth yw sicrhau bod plentyn yn iach ac yn egnïol.
- Rhaid i'r gofalwr maeth (gyda chymorth gan yr Awdurdod Lleol) ddarparu cymorth, cymhorthion ac offer unigol y gall fod eu hangen ar bob plentyn o ganlyniad i unrhyw anghenion iechyd neu anabledd penodol sydd ganddo.
- Dylai'r gofalwr maeth roi arweiniad, cefnogaeth a chynghor i bob plentyn ar faterion iechyd, gofal personol a hybu iechyd sy'n briodol i anghenion a dymuniadau'r plentyn.
- Rhaid i ofalwyr maeth sicrhau bod plant yn cael eu cludo i bob apwyntiad meddygol. Dylid hysbysu'r gweithiwr cymdeithasol ar gyfer y plentyn ac ymgynghori a ddylid gwahodd y rhiant biolegol i fynychu a sut y dylid hwyluso hyn os yw'n briodol.
- Pan fydd plentyn yn cael ei ragnodi meddyginiaeth, rhaid i'r gofalwr maeth sicrhau bod hyn yn cael ei adolygu'n rheolaidd.
- Rhaid i'r holl feddyginiaeth a roddir i blant maeth gael ei chofnodi gan y gofalwr maeth fel yr amlinellir yn y polisi hwn.
- Rhaid i bob gofalwr maeth gadw blwch Cymorth Cyntaf sydd â chyfarpar da.
- Rhaid i bob gofalwr maeth fynychu Cwrs Hyfforddiant Cymorth Cyntaf cydnabyddedig o fewn eu blwyddyn gyntaf o gael eu cymeradwyo fel gofalwr maeth ac ar adegau dilynol, dim mwy na thair blynedd ar wahân. Bydd hyn yn cael ei fonitro gan y gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo dynodedig trwy gynllunio dysgu a datblygu.
- Mae'n rhaid i'r gofalwr maeth gefnogi, trefnu a hwyluso'r Asesiad Anghenion Iechyd rheolaidd (CLG meddygol) ar gyfer pob plentyn mewn lleoliad. Dylid cynnal asesiad anghenion iechyd bob blwyddyn, neu bob dwy flynedd ar gyfer plant dan 5 oed, ar gyfer pob plentyn sy'n derbyn gofal drwy Feddygaeth y Wladwriaeth. Dylai'r gofalwr maeth weithio gyda gweithwyr proffesiynol eraill (er enghraifft Nyrs Arbenigol ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal, Ymwelydd Iechyd neu Weithiwr Cymdeithasol) i sicrhau bod

hyn yn cael ei wneud o fewn amserlenni. Dylid rhoi copi o'r Cynllun Gofal Iechyd Cychwynnol neu'r Adolygiad (IHCP) i'r gofalwr maeth, a lle bo'n briodol, i'r rhiant biolegol. Bydd y gofalwr maeth yn storio ac yn defnyddio'r dogfennau hyn fel unrhyw gofnodion cyfrinachol eraill ar gyfer y plentyn.

Dyletswydd yr Awdurdod Lleol

Mae gan y gwasanaeth maethu ddyletswydd i:

- Gefnogi gofalwyr maeth i ddiwallu anghenion iechyd plentyn.
- Ddarparu cyfleoedd dysgu i gefnogi datblygiad ein gwybodaeth a'n sgiliau gofalwyr maeth i ddiwallu anghenion iechyd y plant y maent yn gofalu amdanynt.
- Gefnogi gofalwyr maeth i ddatblygu'r sgiliau recordio i gynnal y cofnodion gofynnol.
- Gefnogi rhieni maeth i adnabod ac ymateb yn gadarnhaol i anghenion lles emosiynol a meddyliol plant, yn enwedig pan fyddant yn cael anawsterau, er enghraifft pan fydd plentyn yn unig, yn ofidus, yn profi cyfnod pontio neu golli, neu'n profi pryder, iselder neu fathau eraill o salwch meddwl.
- Gefnogi rhieni maeth i sicrhau bod plant yn cymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n gysylltiedig â hybu iechyd, lle bo hynny'n briodol.
- Roi gwybodaeth feddygol gyfoes i ofalwyr maeth.
- Ddarparu gwybodaeth a chymorth i ofalwyr maeth i sicrhau bod plentyn yn cael mynediad at wasanaethau gofal sylfaenol eraill neu wasanaethau arbenigol eraill, yn ôl yr angen, mewn modd amserol.
- Lle y bo'n briodol, cefnogi rhieni maeth i sicrhau bod plentyn yn derbyn archwiliadau synhwyraidd perthnasol ac yn cael cymorth i gael gafael ar adolygiadau parhaus.

Pan fydd plentyn yn sâl mewn lleoliad

Pan fydd plentyn yn sâl mewn lleoliad mae gan y gofalwr maeth ddyletswydd gofal. Bydd y gofalwr maeth yn ymateb fel y byddai unrhyw riant rhesymol yn y sefyllfa hon yn darparu cysur a gofal.

Os oes pryder am iechyd y plentyn, dylid gofyn am gyngor meddygol neu sylw yn brydlon drwy'r NHS Direct neu'r meddyg teulu.

Dylid cofnodi unrhyw gyngor a roddir yn y cofnod cofnodi gofalwyr maeth ar gyfer y plentyn. Mewn sefyllfaoedd brys, dylai'r gofalwr maeth fynd â'r plentyn i'r adran damweiniau ac achosion brys agosaf neu ffonio ambiwlans.

Os yw'r plentyn wedi cael damwain neu os oes digwyddiad difrifol ynghylch ei iechyd, dylid cwblhau *Ffurflen Cofnodi Damwain/Digwyddiad mewn Gofal Maeth* (gweler Atodiad 2).

Gellir datrys rhai mân amodau gyda datrysiad cartref yn unol â hyfforddiant cymorth cyntaf a gall gofalwyr wirio gyda Galw Iechyd Cymru (Ffôn: 0845 4647) neu gyda meddyg teulu'r person ifanc os nad ydynt yn siŵr am gyflwr y person ifanc.

Cadw Cofnodion

Mae'r gwasanaeth maethu yn sicrhau bod rhieni maeth yn cadw cofnodion sy'n ymwneud ag ymgynghoriadau proffesiynol (gan gynnwys, lle bo modd, unrhyw gamau gweithredu sy'n deillio o hynny) a, lle bo modd, cedwir gohebiaeth berthnasol i ddarparu cofnod iechyd cynhwysfawr cyfoes i'r plentyn.

Bydd y gofalwr maeth yn cadw'r holl ddogfennaeth mewn perthynas â meddyginiaeth ac iechyd y plentyn mewn ffeil mewn lle diogel a diogel. Dylai'r cofnodion gael eu cwblhau'n gywir, yn ddarllenadwy ac yn gyfredol a dylent fod ar gael i'w harchwilio bob amser. Mae unrhyw gofnodion sy'n ymwneud ag ymgynghoriadau proffesiynol (gan gynnwys, lle bo modd, unrhyw gamau gweithredu sy'n deillio o hynny) a gohebiaeth berthnasol yn cael eu cadw gan y gofalwr maeth i ddarparu cofnod iechyd cynhwysfawr cyfoes i'r plentyn.

Cyfrifoldeb y gweithiwr cymdeithasol goruchwylio yw goruchwylio bod cofnodion yn cael eu cadw fel y disgrifir uchod. Dylai fod Cofnod o Feddyginiaeth (atodiad 1) ar gyfer pob plentyn mewn lleoliad os yw'n berthnasol. Os yw plentyn yn cael damwain (e.e. plentyn yn cwmpo oddi ar swing) neu os oes digwyddiad difrifol yn ymwneud â'i iechyd (e.e. mae plentyn yn dod allan gyda brech) dylid *cwblhau Ffurflen Gofnodi Damwain/Digwyddiad mewn Gofal Maeth (atodiad 2)*.

Dylai'r gofalwr maeth gadw copi a rhoi copi i'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol i'w gadw i ffeil electronig y plentyn yn WCCIS. Bydd y cofnodion a gedwir gan ofalwr maeth yn cael eu rhoi i weithiwr cymdeithasol y plentyn/person ifanc pan ddaw'r lleoliad i ben a'i roi ar ffeil y plentyn. Bydd unrhyw gofnodion electronig a gedwir gan ofalwr yn cael eu dileu gan y gofalwyr pan fydd y plentyn yn gadael y lleoliad.

Dylid rhannu cofnodion meddygol ac iechyd cyn pob adolygiad CLA i lywio cynllunio gofal.

Rheoli a gweinyddu meddyginiaeth

Cyflenwi meddyginiaeth

Dylai gofalwyr maeth sicrhau, os ydynt wedi'u hysgrifennu â llawysgrifen, fod cyfarwyddiadau'r meddyg teulu ar y presgripsiwn yn glir, gyda chyfarwyddiadau manwl gywir. Dylid osgoi cyfarwyddiadau fel 'fel o'r blaen' neu 'fel y cyfarwyddir'. Mae'n bwysig bod y rhagnodwr yn cynnwys dos ac amllder y weinyddiaeth, a hyd y driniaeth ar y presgripsiwn, er mwyn sicrhau'r driniaeth gywir ac i leihau'r risg o gamgymeriad mewn gweinyddiaeth. Pan fydd y llwybr gweinyddu ar wahân i lafar, mae'n bwysig i'r rhagnodwr nodi'r llwybr ar gyfer gweinyddu. Rhaid i'r rhagnodwr nodi'r meini prawf ar gyfer defnyddio meddyginiaeth 'yn ôl yr angen'.

Dylai gofalmwr maeth sicrhau y dylid ysgrifennu presgripsiynau ar gyfer plant/pobl ifanc a enwir yn unigol. Ni ddylid rhoi meddyginiaeth a ragnodir ar gyfer plentyn/person ifanc o dan unrhyw amgylchiadau i blentyn arall na'i ddefnyddio at ddiben gwahanol.

Mae pob meddyginiaeth fel arfer yn cael ei ddosbarthu yn y pecyn gwreiddiol y gwneuthurwr. Dylid cadw meddyginiaethau bob amser yn eu cynhwysyddion gwreiddiol sy'n dwyn label y fferyllydd ac ni ddylid eu dad-ganio i boteli a chynhwysyddion eraill. Rhaid labelu pecynnau gwreiddiol fel pecynnau calendr neu bothell yn glir gydag enw'r plentyn/person ifanc arno. Lle mae meddyginiaeth ar gyfer plentyn/person ifanc yn wahanol yn annisgwyl i'r rhai a gafwyd yn y gorffennol, rhaid i'r gofalmwr maeth wirio hyn gyda'r meddyg teulu neu'r fferyllydd cyn gweinyddu'r feddyginiaeth (dim ond os yw'r gofalmwr maeth yn ymwybodol o wahaniaethau o'r fath – e.e. efallai na fydd gofalmwr maeth cefnogol yn ymwybodol neu fod â'r un wybodaeth am feddyginiaeth â gofalmwr maeth tymor hir y plentyn).

Rhaid argraffu labeli yn glir ar bob cynhwysydd meddyginiaeth sy'n cael ei ddosbarthu. Os yw'r label yn dod ar wahân o gynhwysydd, yn cael ei ddifrodi neu'n anadnabyddus rhaid ceisio cyngor gan y fferyllydd. Ni ddylid defnyddio'r feddyginiaeth nes bod hyn wedi'i egluro. Os yw'r meddyg teulu yn newid dos meddyginiaeth mae'n rhaid i'r cynhwysydd wedyn gael ei labelu'n glir gan y fferyllydd neu'r meddyg teulu. Ni ddylai gofalmwr maeth newid unrhyw wybodaeth ar labeli meddyginiaeth. Weithiau, efallai y bydd angen rhoi gorchmynion llafar i ofalmwr maeth gan feddyg teulu/ymgyngghorydd i naill ai gychwyn neu newid meddyginiaeth. Rhaid cofnodi'r wybodaeth hon yn glir yng nghofnod cofnodi gofalmwr maeth y plentyn gan gynnwys y dyddiad a'r amser. Rhaid i'r wybodaeth hon gael ei gwirio'n ysgrifenedig gan y meddyg teulu/ymgyngghorydd cyn gynted â phosibl.

Rhaid adolygu meddyginiaeth pob plentyn/person ifanc yn rheolaidd. Bydd hyn o leiaf yn flynyddol a dylai gael ei wneud fel arfer gan glinigwr rhagnodi, y gofalmwr maeth a lle bynnag y bo'n bosibl, y plentyn/person ifanc. Mae anghenion plentyn/person ifanc yn newid yn barhaus, a dylid ystyried y rhain ar adeg yr adolygiad.

Gweinyddu Meddygaeth

Dylid rhoi meddyginiaeth yn unol â chyfarwyddiadau'r rhagnodwr yn unig. Ni ddylid newid y label ar y cynhwysydd a gyflenwir gan y fferyllydd o dan unrhyw amgylchiadau. Ni ddylid defnyddio meddyginiaeth ar gyfer rheolaeth gymdeithasol neu gosb.

Ar gyfer mathau mwy cymhleth o driniaeth (e.e. epicorlannau, inswlin, anadlyddion, ac ati), disgwylir y bydd y gofalmwr maeth yn cael cynnig hyfforddiant arbenigol a ddarperir gan weithiwr ieuchyd proffesiynol.

Dylai'r holl feddyginiaeth a roddir gael ei chofnodi gan y gofalmwr maeth ar yr adeg y caiff ei rhoi. Dylid cofnodi gweinyddu meddyginiaeth ragnodedig ar y *ffurflen gofnod o feddyginiaeth*, a dylai gynnwys y dyddiad, amser, dos, ac ati. Dylai gael ei lofnodi gan y gofalmwr yn y golofn llofnod. Ni ddylai gofalmwr gwblhau hyn yn ôl-weithredol. Rhaid i

bob rhwymedi cartref neu dros y cownter (OTC) a weinyddir gael ei gofnodi gan ofalwyr maeth yn log cofnodi gofalwyr maeth ar gyfer y plentyn.

Os oes dewis o ddos e.e. 1 neu 2 tabledi, dylai'r gofalwr maeth gofnodi'r nifer a weinyddir. Dylai'r gofalwr maeth gofnodi a yw'r plentyn / person ifanc yn gwrthod y feddyginiaeth neu heb ei weinyddu gan nodi'r rheswm pam. Dylai gweithiwr cymdeithasol a meddyg teulu y plentyn gael gwybod gan y gofalwr maeth os yw plentyn/person ifanc yn gwrthod cymryd meddyginiaeth rhagnodedig yn barhaus. Bydd yr amgylchiadau'n amrywio o ran pryd y dylid hysbysu'r uchod ond dylai fod o fewn 4 diwrnod i'r feddyginiaeth barhau i gael ei gwrthod. Dylai'r gofalwr maeth gofnodi unrhyw gyngor a roddir a, lle bo angen, dylid cynnal cyfarfod cynllunio. Os gwelir effeithiau andwyol, dylai'r gofalwr maeth ymgynghori ag ymarferydd meddygol ar unwaith. Dylid hysbysu'r meddyg teulu/rhagnodwr a fferyllydd, a dylid cofnodi cyngor a roddir yng nghofnod cofnodi'r gofalwr maeth ac ar *Ffurflen Cofnodi Damwain/Digwyddiad mewn Gofalwyr Maethu*. Dylid rhannu copïau o hyn gyda'r gweithiwr cymdeithasol ar gyfer ffeil achos y plentyn ac i'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo maeth i'w rhoi ar ffeil y gofalwr maeth. Os cedwir copïau electronig gan y gofalwr, rhaid dileu'r rhain pan fydd y plentyn yn gadael y lleoliad. Lle nad yw'n ofynnol rhoi cyffur rhagnodedig yn rheolaidd a gellir ei weinyddu 'Pan fo angen' neu 'Lle bo angen', dylid cofnodi'r wybodaeth hon ar y *ffurflen Cofnod Meddyginiaeth*.

Meddyginiaeth heb bresgripsiwn

Ni ddylid rhoi meddyginiaeth ar bresgripsiwn ond ar ôl ystyried ac asesu problem cyflwyno'r plentyn / person ifanc yn ofalus. Fodd bynnag, ni ddylid gadael plentyn/person ifanc mewn unrhyw boen neu anghysur.

Dylai gofalwyr maeth roi meddyginiaeth heb bresgripsiwn yn unig fel y nodir gan gyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. Os gwelir effeithiau andwyol, dylai'r gofalwr maeth ymgynghori ag ymarferydd meddygol ar unwaith. Dylid cofnodi cyngor a roddir yng nghofnod cofnodi'r gofalwr maeth ar gyfer y plentyn ac ar *ddamwain/Digwyddiad mewn Gofal Maeth – Ffurflen Recordio*. Dylid rhannu copïau o hyn gyda'r gweithiwr cymdeithasol ar gyfer ffeil achos y plentyn ac i'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo maeth i'w rhoi ar ffeil y gofalwr maeth. Os cedwir copïau electronig gan y gofalwr, rhaid dileu'r rhain pan fydd y plentyn yn gadael y lleoliad. Dylid cofnodi meddyginiaeth heb bresgripsiwn yn y gofalwyr maeth sy'n cofnodi logiau

Rhaid i ofalwyr maeth fod yn ymwybodol y gallai symptomau, a allai ymddangos yn fach, fod yn arwydd o gyflwr mwy difrifol sylfaenol. Felly ni ddylid ymestyn triniaeth y tu hwnt i ddau ddiwrnod heb ofyn am gyngor meddygol. Fodd bynnag, os bydd y cyflwr yn gwaethygu, dylid gofyn am gyngor meddygol ar unwaith. Os oes unrhyw amheuan neu bryderon, cysylltwch â'r meddyg teulu neu'r GIG ar 0845 46 47.

Storio a Gwaredu Meddyginiaeth mewn lleoliadau maeth

Rhaid cadw pob meddyginiaeth mewn lle diogel y tu allan i gyrraedd plant. Dylai hyn fod mewn cwpwrdd dan glo yn ddelfrydol er y cydnabyddir nad yw hyn bob amser yn bosibl mewn cartref teuluol. Bydd y gwasanaeth maethu yn darparu blwch y gellir ei gloi i bob cartref maethu. Mewn achos o oedi cyflenwi, rhaid i'r gofalwr maeth sicrhau bod unrhyw feddyginiaeth yn cael ei storio'n ddiogel amgen.

Lle mae'r feddyginiaeth yn sylwedd rheoledig (e.e. Ritalin), rhaid ei gadw mewn cwpwrdd dan glo. Bydd y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol yn trafod gyda'r gofalwr maeth lle mae meddyginiaethau'n cael eu storio fel rhan o'r broses oruchwylio. Lle mae angen cadw meddyginiaeth ar dymheredd penodol (e.e. yn yr oergell) rhaid dilyn cyfarwyddiadau'r rhagnodwr. Dylid cymryd gofal i sicrhau nad yw hyn yn cyrraedd plant mewn rhan wahanol o'r oergell. Rhaid i feddyginiaeth a reolir y mae angen ei chadw yn yr oergell fod mewn cynhwysydd wedi'i gloi. Ni ddylid rhoi unrhyw feddyginiaeth ar ôl y dyddiad defnyddio erbyn ar y botel / pecynnu. Dylai'r gofalwr maeth gymryd gofal i sicrhau bod meddyginiaethau heb eu defnyddio/hen yn cael eu gwaredu'n ddiogel (os yn bosibl drwy ddychwelyd at y fferyllydd), a bod yr holl feddyginiaethau hen ffasiwn yn cael eu gwaredu.

Os yw plentyn/person ifanc yn mynd i'r ysgol, ar wyliau neu'n rhieni, dylid defnyddio meddyginiaethau naturiol gwreiddiol y plentyn/person ifanc neu gyflenwad o feddyginiaethau ar wahân. Ni ddylid rhoi meddyginiaeth mewn amlenni neu fathau eraill o gynwysyddion. Dylent aros yn y pecyn gwreiddiol, wedi'i labelu'n glir gydag enw, dos ac amllder y feddyginiaeth. Rhaid i'r gofalwr maeth wneud nodyn o enw llawn yr athro a gafodd y feddyginiaeth ar gyfer y plentyn

Cefnogi lles emosiynol

Bydd Maethu Cymru Merthyr Tudful yn cefnogi rhieni maeth i gydnabod ac ymateb yn gadarnhaol i anghenion lles emosiynol a meddyliol plant, yn enwedig pan fyddant yn profi anawsterau. Er enghraifft, pan fydd plentyn yn unig, mewn trallod, yn profi cyfnod pontio neu golli, neu'n profi gorbryder, iselder neu fathau eraill o salwch meddwl; drwy ddarparu cyfleoedd dysgu a datblygu perthnasol.

Mae Maethu Cymru Merthyr Tudful yn disgwyl i ofalwyr maeth ddefnyddio'r cyfleoedd dysgu a datblygu fel yr argymhellwyd gan eu gweithiwr cymdeithasol maethu i alluogi gofalwyr i adnabod plant ag anghenion emosiynol ac iechyd ychwanegol a deall a hyrwyddo lles emosiynol plant yn eu gofal.

Mae Maethu Cymru Merthyr Tudful yn disgwyl i ofalwyr maeth gefnogi pobl ifanc i fynychu unrhyw apwyntiadau meddygol a chysylltu â'r gweithiwr cymdeithasol ynghylch y dyddiadau sydd ar ddod fel y gellir hysbysu rhieni biolegol, os yw'n briodol.

Dyletswydd gofalwyr maeth i sicrhau bod plentyn yn iach ac yn weithgar

Bydd Maethu Cymru Merthyr Tudful yn cefnogi rhieni maeth i sicrhau bod plant yn cymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n ymwneud â hybu iechyd, lle bo hynny'n

briodol. Dylid nodi unrhyw weithgareddau ychwanegol o fewn yr adolygiad CLA a chytunwyd ar gynlluniau ar sut i gefnogi gweithgareddau. Dylai'r ddogfen cynllun lleoliad a'r cyfarfod cynllunio lleoliad nodi sut i gynnal a hyrwyddo bod y plentyn yn iach ac yn egnïol.

Mae gan ofalwyr maeth ddyletswydd i ddarparu hylendid da i'r plant a'r bobl ifanc yn eu gofal, diet iach, cytbwys gyda ffrwythau a llysiau, cyfleoedd i gael mynediad at ffordd o fyw egnïol a'i hyrwyddo.

Mae'n ddyletswydd ar y gwasanaeth maethu i gefnogi gofalwyr maeth i ddiwallu anghenion ieuchyd plentyn ac mae gan Maethu Cymru Merthyr Tudful ddyletswydd i ddarparu gwybodaeth feddygol gyfoes i rieni maeth.

Mae gan y gwasanaeth maethu ddyletswydd i gefnogi gofalwyr maeth i sicrhau bod plentyn yn cael mynediad at wasanaethau gofal sylfaenol eraill neu wasanaethau arbenigol eraill, yn ôl yr angen, mewn modd amserol; Lle bo'n briodol, cefnogi rhieni maeth i sicrhau bod plentyn yn derbyn gwiriadau synhwyrdd perthnasol a'i fod yn cael cymorth i gael mynediad at adolygiadau parhaus.

Bydd yr awdurdod lleol yn cwblhau hyn drwy adolygiadau ieuchyd CLA a dylid trafod materion o fewn adolygiadau CLA. Mae Merthyr Tudful yn darparu hyfforddiant cymorth cyntaf i ofalwyr maeth i'w galluogi i ddiwallu unrhyw anghenion gofal bach a phryd i nodi'r angen am gymorth ychwanegol.

Mae Merthyr Tudful o'r farn bod y polisi uchod yn cynorthwyo'r Awdurdod Lleol i gyflawni ei ddyletswydd i gefnogi gofalwyr maeth i ddiwallu anghenion ieuchyd plentyn.

Atodiad 1

Cofnod o feddyginiaeth ar gyfer y plentyn/person ifanc sy'n derbyn gofal

Enw a dyddiad geni'r plentyn:	
Enw'r gofalwr maeth sy'n rhoi meddyginiaeth:	
Enw meddyg teulu a ffôn:	
Enw ymgynghorydd y plentyn	
Unrhyw alergedd/sensitifrwydd meddyginiaethol hysbys?	

Meddygini aeth a ragnodir	Enw meddygini aeth	Rhagnodir gan	Dyddiad a dderbyniwyd	Cryfder / dos	Amledd	Dyddiad dod i ben

Meddyginiaethau cartref / meddyginiaeth heb bresgripsiwn yn cael eu cymryd:	
Unrhyw wybodaeth a roddir gan fferyllydd ar fwyd neu unrhyw asiant arall a allai ymateb gyda'r meddyginiaethau rhagnodedig?	

Meddyginiaeth a roddir ar bresgripsiwn:

Dyddiad	Amser Meddyginiaeth	Dos	Cryfder	Llofnod

Atodiad 2

Ffurflen Cofnodi Damweiniau / Digwyddiad mewn Gofal Maeth

Enw'r Gofalwr Maeth:			
Cyfeiriad			
Goruchwyllo Gweithiwr Cymdeithasol:			
Enw'r plentyn			
Dyddiad y Digwyddiad / Accident:			
Amser y digwyddiad / Accident			
Lle ddigwyddodd / digwyddiad?			
Disgrifiwch beth ddigwyddodd os gwelwch yn dda:			
A wnaeth y digwyddiad / damwain arwain at unrhyw anaf i chi neu'r plentyn?	Ie ☐	Na ☐	
Os ydych, nodwch a nodwch a oes angen cyngor meddygol:			
A fu unrhyw un yn dyst i'r digwyddiad / damwain?	Ie ☐	Na ☐	
Os ydych, rhowch fanylion / enw / cyfeiriad ac ati.			
Pa gamau a gymerwyd a phwy a gafodd eu hysbysu?			
Llofnodwyd gan: Gofalwr Maeth			
Dyddiad:			
Llofnodwyd gan: Child/Person Ifanc:			
Dyddiad:			

Beth i'w wneud gyda'r ffurflen hon:

Gofalwr Maeth - Anfonwch y ffurflen hon at eich gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo cyn gynted â phosibl.

Goruchwyllo gweithiwr cymdeithasol: Anfonwch gopi o'r ffurflen hon ymlaen i'ch Rheolwr Tîm, sganio ac atodwch yn WCCIS ar ffeil y gofalwr maeth a'i rannu gyda gweithiwr cymdeithasol plentyn/person ifanc dynodedig.

Ffurflen Adborth

Enw Polisi:

Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes Dogfennau' o'r clawr blaen

Rhif y fersiwn:

Statws:

(drafft/terfynol)

Dyddiad
ysgrifenedig:

Dyddiad cyhoeddi
ar gyfer
ymgyngori

Byddem yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr **adolygiad** nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei gymryd i ffwrdd neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am:

- Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma
- Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen
- Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r polisi.
- Defnyddiwch y lle isod a gorlifo ar gyfer eich sylwadau.

Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau. Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda.

Dychwelwch eich barn at y Pennaeth Gwasanaethau Plant

Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â ni.

